

Отже, провівши наше дослідження, можемо зробити висновок, що допомога психолога дошкільного закладу в адаптації дітей цього закладу є надзвичайно важливою, оскільки він сприяє формуванню сприятливого психологічного настрою між дітьми у групах та допомагає дитині визначитися та психологічно підтримує.

*Науковий керівник: Кокарева А.М.,
канд. пед. наук, доцент*

УДК 159.9.019.4 (043.2)

Дайлідоніс А.А.

Національний авіаційний університет, Київ

ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ЗГВАЛТУВАННЯ

Усе, що відноситься до інтимної сфери людини, має для неї виняткове значення та слугує джерелом глибинних переживань. Ця сфера життя вимагає обережного і тактовного ставлення. У ній, як ні в якій іншій, переплітаються впливи соціальних, біологічних факторів, і духовних переконань особистості.

Згвалтування – вид сексуального насильства, яке, як правило, має на увазі статевий акт одної або декількох осіб з іншою людиною без згоди останнього. Згвалтування є одним зі статевих злочинів, точне визначення якого по-різному сформульоване в законодавствах різних держав.

Хоча насправді жертвою сексуального насильства може стати людина будь-якого віку та статі, найбільш розповсюдженим варіантом вважається ситуація, коли у ролі гвалтівника виступає особа чоловічої статі, а у ролі жертви – жіночої. Тут ми розглянемо саме такий варіант.

Ситуація сексуального насильства і передуючі їй відносини гвалтівника і жертви здійснюють значний вплив на наслідки згвалтування, тяжкість реакції постраждалої і на ставлення до неї оточуючих.

Дослідники даної проблеми виділяють два основних типи згвалтування: "жорстоке" – якщо напад раптово було скоєно незнайомцем, і "побутове", "згвалтування знайомими", якщо злочину передувало тривале спілкування гвалтівника з потерпілою [1]. У жертв "жорстокого" згвалтування переважає звинувачення власної поведінки і зниження ситуативних аспектів самооцінки. Порухається розуміння меж, які необхідні при спілкуванні з чоловіками: жертви можуть ставати або нерозбірливі в зв'язках, або, навпаки, уникати всіляких контактів з протилежною статтю. Обидві крайності ведуть до нових розчарувань, що підсилює почуття безпорадності і залежності від інших [2].

Потерпіла "побутового", наприклад, подружнього, згвалтування майже завжди і надалі залишається в несприятливій ситуації і після травми, що змінює стресову реакцію, роблячи її менш гострою, але тривалішою. У таких жертв сильніше виражено самозвинувачення, і пошук причин того, що сталося, ведеться всередині себе.

Часто жертва може вважати, що не здатна відрізнити чоловіка, якому можна довіряти, від гвалтівника, а "грайливу" чи навіть просто привітну поведінку – від реальної загрози насильства.

Важливим фактором, що впливає на психологічний стан жертви та успішність її одужання, слугують її відносини з найближчим соціальним оточенням. Через існуючі міфи щодо того, як повинна реагувати жертва сексуального насильства, сім'я та друзі часто не вірять потерпілій або засуджують її поведінку до нападу і реакцію після. Окрім того, коли оточення переживає стрес разом із жертвою, його негативна реакція по очевидним причинам проходить значно швидше, ніж у постраждалої, через що люди можуть помилково вважати, що жертва також вже відійшла від того, що трапилось, і вимагати від неї відповідної поведінки. Якщо жінка на той час, коли стався напад, перебувала у стосунках, реакція її половинки теж може бути різною і найчастіше ще більш травматичною: чоловік може намагатися завоювати жінку знову, нав'язуючи їй поновлення сексуальних відносин, а може, вважаючи її «брудною», відштовхнути, тим самим відмовившись надати ту підтримку, якої потребує скривджена жінка.

Важливо надати жертві згвалтування моральну допомогу і підтримку, не створюючи їй додаткових проблем підсиленням почуття провини, і в той же час не вдаватися до гіперопіки. Також людям, які перенесли травматичну подію, потрібно підтвердження своєї значущості ззовні.

Отже, згвалтування – дуже сильна стресова ситуація, що неодмінно викликає психологічні наслідки. Вона змінює погляд жертви на оточуючий її світ, втручаючись в систему її переконань і змінюючи потреби в контролі власного життя.

Список літератури

1. О. А. Кравцова. О психологических последствиях сексуального насилия. Вестник Московского Университета. Серия 14: Психология. №2, 1999, сс. 80-90.

2. Э. Рахматуллина. Сексуальное насилие: психология насильника, психотерапия жертвы. Посилання на статтю: <https://psychologytoday.ru/public/seksualnoe-nasilie-psikhologiya-nasilnika-psikhoterapiya-zhertvy/>

*Науковий керівник: Проскурка Н.М.,
ст. викладач*

УДК 378.1:159.925-057.87 (043.2)

Євменова О.К.

Національний авіаційний університет, Київ

АДАПТАЦІЯ ДО НАВЧАННЯ У СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ»

Важливим педагогічним завданням будь-якого ВНЗ є адаптація особистості студентів першого курсу, до нової системи навчання, до нової системи соціальних відносин та освоєння ними нової ролі – ролі студентів. Перший курс може стати точкою опори, а може призвести до різних деформацій у поведінці, спілкуванні та навчанні, адже саме на першому курсі формується ставлення молоді до людини до навчання, майбутньої професійної, самореалізації.

Дослідження Сенокосова Ж.Г., Якунін В.А., Колесовим Д.В., Осіпчукова Е.В. та Мельникова Н.Н. показують, що найбільший адаптивний ефект, тобто об'єднує на активну зміну себе і навколишнього середовища. До помірного результату